

**RAPPORT
PERIODIEK KWALITEITSONDERZOEK
De Hooiberg**

School : De Hooiberg
Plaats : Borne
BRIN-nummer : 09TI
Onderzoeksnummer : 51997

Uitvoerend inspecteur(s): Mw. drs. H.M. Dekkers

Datum schoolbezoek : 22 en 23 november 2004
Datum vaststelling : 22 december 2004

Handtekening eerstverantwoordelijke inspecteur:

INHOUDSOPGAVE

1 INLEIDING	5
2 DE UITGANGSSITUATIE	7
3 HET KWALITEITSPROFIEL	9
4 BESCHOUWING	11
5 VERVOLG VAN HET TOEZICHT	15
BIJLAGE I	17
BIJLAGE II	21

1 INLEIDING

Op 22 en 23 november 2004 bezocht de Inspectie van het Onderwijs De Hooiberg in het kader van een periodiek kwaliteitsonderzoek (PKO). Daarbij heeft een onderzoek plaatsgevonden naar kwaliteitsaspecten, op grond van het door de inspectie gehanteerde waarderingskader.

In de u toegezonden brochures 'Veranderend toezicht' en 'Toezichtkader Primair Onderwijs; inhoud en werkwijze van het inspectietoezicht conform de WOT' is dit waarderingskader alsmede de achtergronden beknopt weergegeven.

Bij een PKO doet de inspectie onderzoek naar de kwaliteit van het onderwijs op de school. Daarbij komen alle acht kwaliteitsaspecten aan de orde: kwaliteitszorg, toetsing, leerstofaanbod, tijd, onderwijsleerproces, schoolklimaat, zorg en begeleiding en opbrengsten.

Na overleg met de school, kan de inspectie specifieke accenten leggen. Bij uw school was dat niet het geval.

Zoals in het toezichtkader is vastgelegd, gaat de inspectie zoveel mogelijk uit van de gegevens die de school reeds zelf over de eigen kwaliteit heeft verzameld. Zo sluit de inspectie aan bij de specifieke situatie van de school en wordt de school bovendien niet onnodig belast.

Uw school heeft geen relevante documenten ingestuurd die op uw zelfevaluatie-activiteiten betrekking hebben.

De opzet van het onderzoek

Het periodiek kwaliteitsonderzoek bestaat uit de volgende activiteiten:

1. Analyse van, indien beschikbaar, zelfevaluatiedocumenten en van andere documenten die de school voorafgaand aan het schoolbezoek heeft toegestuurd.
2. Onderzoek en analyse van documenten en gegevens over de school die bij de inspectie aanwezig zijn.
3. Schoolbezoek:
 - a. gesprekken met de directie
 - b. gesprekken met leraren
 - c. gesprekken met de coördinatie leerlingenzorg
 - d. gesprekken met leerlingen
 - e. gesprekken met ouders
 - f. lesbezoeken.

De inhoud van het rapport

Het onderzoek naar de kwaliteit van het onderwijs levert een kwaliteitsprofiel van de school op. Na een korte beschrijving van de uitgangssituatie van de school (hoofdstuk 2), wordt in hoofdstuk 3 dat profiel in een schema op hoofdlijnen weergegeven. Dit profiel bestaat uit waarderungen die allemaal tijdens dit inspectiebezoek zijn gegeven.

In hoofdstuk 4 wordt een beschouwing gegeven over de geconstateerde kwaliteit en wordt deze onder andere gezien in relatie tot de context of uitgangssituatie van de school.

In hoofdstuk 5 is het vervolgtoezicht aangegeven en worden, indien noodzakelijk, aanwijzingen vermeld met betrekking tot wettelijke bepalingen waaraan de school niet voldoet.

Bijlagen

Bij het rapport zijn twee bijlagen gevoegd. Bijlage 1 geeft de waardering per kwaliteitsaspect en op de onderliggende indicatoren. Bijlage 2 beschrijft kort ieder kwaliteitsaspect.

2 DE UITGANGSSITUATIE

Op 1 oktober 2004 stonden 335 leerlingen ingeschreven op basisschool De Hooiberg. Dat waren er twintig minder dan een jaar eerder. De school is jarenlang een groeischool geweest. Het leerlingenaantal stabiliseert zich op dit moment. De school beschikt over 14 groepslokalen, een gemeenschapsruimte, handvaardigheidlokaal en een speelzaal voor de kleuters. Naast de school ligt een sportzaal en een sportveld. In het gebouw is ook een lokaal in gebruik voor de buitenschoolse opvang. Het gebouw voldoet aan de eisen van deze tijd en het is goed geoutilleerd.

Er zijn in totaal 14 groepen, waarvan twee combinatieklassen. Er werken 21 groepsleraren en een vakleraar gymnastiek. Verder zijn er twee intern begeleiders en een adjunct directeur die alle drie ook bouwcoördinator zijn. De directeur is met ingang van dit schooljaar gestart. Hij kwam in een goed lopende organisatie terecht, met een duidelijk beleid voor alle betrokkenen, maar dit beleid was echter nog te weinig vastgelegd. De omstandigheden waren daarvoor het laatste jaar ongunstig. De school had te maken met veel langdurig zieke personeelsleden en personeelsleden met zwangerschapsverlof. De vorige directeur is de laatste jaren belast geweest met de aansturing van twee scholen.

De inspectie beschouwt de huidige uitgangssituatie van de school, ondanks de hiervoor geschetste belemmerende aspecten, als positief voor de schoolontwikkeling.

3 HET KWALITEITSPROFIEL

Het kwaliteitsprofiel van De Hooiberg bestaat uit waarderingen die op acht kwaliteitsaspecten zijn gegeven, welke in onderstaand schema zijn weergegeven. De kwaliteit van De Hooiberg is beoordeeld op 8 kwaliteitsaspecten, geordend in drie domeinen te weten Zorg voor kwaliteit, Onderwijs en leren en Opbrengsten. De oordelen zijn in het onderstaande schema samengebracht.

De waarderingen worden op de volgende wijze uitgedrukt:

1. Slecht	Voor alle of vrijwel alle indicatoren geldt dat ze niet of nauwelijks bijdragen aan het realiseren van het kwaliteitsaspect.
2. Onvoldoende	Eén of meer normindicatoren dragen onvoldoende bij aan het realiseren van het kwaliteitsaspect.
3. Voldoende	De normindicatoren dragen in voldoende mate bij aan het realiseren van het kwaliteitsaspect. De kwaliteit van sommige indicatoren kan worden verbeterd.
4. Goed	Alle indicatoren dragen in voldoende of hoge mate bij aan het realiseren van het kwaliteitsaspect.
5. NTB	Dit kwaliteitsaspect is niet te beoordelen.

In bijlage 1 bij het rapport is een overzicht opgenomen van alle indicatoren met de waarderingen door de inspectie.

In bijlage 2 is een korte beschrijving opgenomen van ieder kwaliteitsaspect. In de eerder genoemde brochure vindt u daarover nog meer informatie.

Kwaliteitsprofiel De Hooiberg

Domein: Zorg voor kwaliteit				
	1	2	3	4
1. Kwaliteitszorg			●	
2. Toetsing				●

Domein: Onderwijs en leren				
	1	2	3	4
3. Leerstofaanbod			●	
4. Tijd				●
5. Onderwijsleerproces			●	
6. Schoolklimaat				●
7. Zorg en begeleiding				●

Domein: Opbrengsten					
	1	2	3	4	5
8. Opbrengsten			●		

4 BESCHOUWING

In dit hoofdstuk wordt een beschouwing gegeven over de kwaliteit van het onderwijs op de school.

De inspectie komt tot de conclusie dat op basisschool De Hooiberg vier van de acht kwaliteitsaspecten goed zijn en vier voldoende.

De zorg voor **kwaliteitszorg** is voldoende, maar vraagt nog veel aandacht van directie en team. In het schoolplan is nog onvoldoende een aanzet tot kwaliteitszorg gegeven. Uit het gesprek met de directie concludeert de inspectie echter dat op De Hooiberg voldoende perspectief is voor het realiseren van een kwaliteitsbeleid.

Het schoolplan 2003-2007 kenmerkt zich door een beschrijving van de stand van zaken op de school. De school heeft nog geen analyse gemaakt van de eigen uitgangssituatie. Er is sprake van een samenhangende visie op onderwijs en leren en er zijn doelen geformuleerd voor onderwijs en leren. Dit is nog niet het geval voor de opbrengsten. De school werkt gericht aan de verbetering van kwaliteit. De nieuwe directeur heeft een meerjarenbeleidsplan gemaakt en dit uitgewerkt in een jaarplan. Zo werkt het team dit schooljaar onder begeleiding van een extern deskundige aan de implementatie van de nieuwe methode voor rekenen en wiskunde.

De school legt voldoende verantwoording af aan belanghebbenden over onderwijs en leren en de opbrengsten, onder andere in een jaarverslag aan ouders. De kwaliteitszorg kent nog geen systematische aanpak waarin de cyclische aanpak van plan, do, check, act is gewaarborgd. De huidige directeur wil gericht werk maken van kwaliteitszorg. Maatregelen voor borging van gerealiseerde kwaliteit vragen daarbij expliciet de aandacht.

De kwaliteit van de **toetsing** is goed. De school maakt voor het bepalen van de eindresultaten en de tussentijdse resultaten gebruik van genormeerde methode-onafhankelijke toetsen. Alle leraren hebben de benodigde toetsen tot hun beschikking en de intern begeleiders zien er nauwgezet op toe dat de toetsen op tijd en zorgvuldig worden gebruikt. Afspraken over normering liggen vast.

Het **leerstofaanbod** op De Hooiberg voldoet aan de kerndoelen. Na het vorige grote inspectiebezoek in 1999 (Regulier Schooltoezicht) is het onderwijsbod op veel onderdelen herzien. Naast een nieuwe rekenmethode heeft de school het aanbod voor Engels vernieuwd. Ook is een aanbod gerealiseerd voor sociaal-emotionele ontwikkeling. Alle zaakvakken zijn geactualiseerd en voor de expressievakken zijn methodes in gebruik genomen. In het schoolplan heeft de school een overzicht opgenomen voor de vervanging van methodes in de komende jaren. De school voorziet in een breed aanbod gericht op de verwerving van kennis, inzicht, vaardigheden en houdingen. Er is voldoende aandacht voor maatschappelijke en actuele thema's. Zo werken de leerlingen in groep 8 met veel plezier aan het Jane Goodallproject. Intercultureel onderwijs krijgt vooral veel aandacht in de nieuwe catechesemethode. De school ziet hiervan ook het belang in, omdat de leerlingen in hun omgeving weinig met andere culturen worden geconfronteerd. De school is ingeloot voor het project kunsteducatie dat de komende jaren veel aandacht zal krijgen.

Op het gebied van ICT heeft de school zich voortvarend ontwikkeld. Vakoverstijgende vaardigheden en houdingen bij leerlingen staan hierbij centraal, maar deze krijgen ook tijdens de reguliere lessen voldoende aandacht. Het leerstofaanbod vertoont samenhang. In de onderbouw maken de leraren gebruik van leerlijnen voor de planning van hun aanbod. Het onderdeel geletterdheid is vooral gericht op deelvaardigheden. Een aanvulling vanuit de tussendoelen geletterdheid zou het aanbod meer ontwikkelingsgericht kunnen maken. In de groepen 3 tot en met 8 volgen de leraren de methodes nauwgezet. In de bouwvergaderingen stemmen de leraren hun werkwijze op elkaar af. Met name de invoering van de nieuwe rekenmethode staat op dit moment centraal in het bouwoverleg. Het leerstofaanbod is voldoende afgestemd op de onderwijsbehoeften van de leerlingen. Zowel voor de zwakkere als de meer begaafde leerlingen zijn extra materialen voorhanden. De school wil de werkwijze voor de meerbegaafde leerlingen in beleid vastleggen.

De **tijd** die de school heeft geprogrammeerd is ruim voldoende en wordt efficiënt gebruikt. Mede door de marge in de geplande onderwijstijd en het effectief voorkómen van lesuitval, is de leertijd voor de leerlingen zeker voldoende om zich de leerstof eigen te maken. Het belsignaal vijf minuten voor schooltijd maakt tijdig starten mogelijk. De leraren gaan zeer effectief met de leertijd om. Door variatie binnen het zelfstandig werken, extra voor- of herinstructie en remedial teaching stemmen de leraren de onderwijstijd af op de behoefte van de individuele leerling.

De inspectie stelt vast dat van de zeven indicatoren van het kwaliteitsaspect **onderwijsleerproces** er zes als voldoende beoordeeld kunnen worden en één indicator als goed. De basale elementen van vaardig pedagogisch en didactisch handelen zijn alle op schoolniveau als voldoende beoordeeld, ondanks de verschillen die er wel tussen individuele leraren zijn vastgesteld. Het gaat dan om de structuur en doelmatigheid in de lessen, het ondersteunen en uitdagen van leerlingen, het begeleiden van de onderwijsleerprocessen, het activeren en het volgen van de ontwikkeling van de leerlingen. De school is sterk in het creëren van een functionele en uitdagende leeromgeving, waar veel leer- en hulpmiddelen het onderwijsleerproces ondersteunen. De computer wordt structureel ingezet zowel in, als buiten de groepen. Binnen het onderwijsleerproces is alertheid voor procesgerichte feedback van leraren gewenst. Interactie met en tussen leerlingen is daarvoor een belangrijke werkwijze.

Uit gesprekken met de leraren is duidelijk geworden dat zij aandacht besteden aan het volgen van de vorderingen van de leerlingen en extra hulp bieden waar dat nodig is op basis van resultaten, maar als de leraren deze ondersteuning planmatig zouden vastleggen in de dagplanning zou de kwaliteit beter zichtbaar worden. Een voordeel hiervan is ook dat de hulp dan ook minder leraarafankelijk is.

Het **schoolklimaat** op de Hooiberg is goed. Er is aandacht voor het eigene van de leerlingen en voor hun onderlinge verschillen. De omgang van de personeelsleden met de leerlingen is goed en de functie van de school als stimulerende omgeving wordt waargemaakt. De leerlingen van de leerlingenraad met wie de inspectie heeft gesproken hebben het naar hun zin, voelen zich op hun gemak en gaan graag naar school. Er wordt weinig gepest en de leerlingen voelen zich er veilig. De betrokkenheid van de ouders bij de school is goed. Zij vinden de school laagdrempelig en ervaren betrokkenheid van het personeel. Ze kunnen deelnemen aan verschillende activiteiten in en rond de school en zij zijn tevreden over de informatieverstrekking door de schoolleiding. De leraren ervaren een grote mate van collegialiteit en hebben vertrouwen in de nieuwe directeur.

De school onderhoudt goede contacten met instellingen en voorzieningen in de omgeving, het samenwerkingsverband (WSNS), de peuterspeelzaal en met het voortgezet onderwijs.

Het beleid van de school rond **zorg en begeleiding** is herkenbaar in de faciliteiten die de intern begeleiders hebben voor de uitvoering van hun taak. Samen hebben zij bijna anderhalve fte tot hun beschikking, die zij met veel inzet en zorg invullen. Ook is de school voorzien van veel materialen voor zorg en begeleiding. De taken en verantwoordelijkheden zijn duidelijk belegd en de school beschikt over een goed samenhangend systeem van instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en de ontwikkeling van de leerlingen. De contacten met de peuterspeelzaal zijn goed, evenals de contacten met het vervolgonderwijs. De resultaten van de toetsen worden besproken en geanalyseerd in de leerlingbesprekingen. Leerlingenzorg staat ook op de elke agenda van elke bouwbespreking. Voor alle leerlingen met een leer-/ontwikkelingsachterstand zijn handelingsplannen aanwezig. Deze worden structureel geëvalueerd en alle gesprekken worden schriftelijk vastgelegd. De ouders met wie de inspectie gesproken heeft zijn zeer tevreden over de extra zorg en begeleiding die de school biedt met name aan leerlingen die een specifieke aanpak nodig hebben. De aandacht geldt vaak ook de ouders van de zorgleerlingen.

Aan de hand van de Cito Eindtoets van de afgelopen jaren kan de inspectie de **opbrengsten** aan het einde van de schoolperiode beoordelen. Zij stelt vast dat de resultaten in de afgelopen drie jaar gemiddeld op het niveau liggen van scholen met een vergelijkbare leerlingenpopulatie. Hierbij zijn de resultaten van de leerlingen die naar het leerwegondersteund onderwijs zijn gegaan, buiten beschouwing gelaten. De tussentijdse resultaten liggen eveneens gemiddeld op het verwachte niveau van scholen met een vergelijkbare leerlingenpopulatie. Alleen bij rekenen en wiskunde in groep 6 is sprake van veel leerlingen met een achterstand van een half jaar of meer. Naar het oordeel van de school is dit voornamelijk te wijten aan de omschakeling van de oude naar de nieuwe rekenmethode en de aansluitingsproblemen, die daarmee gepaard gaan. De invoering van de nieuwe rekenmethode geeft de leraren het vertrouwen dat de resultaten voor dit vak in de nabije toekomst zullen verbeteren. In groep 4 liggen de resultaten op niveau. Ook de resultaten van technisch en begrijpend lezen liggen ruimschoots op het te verwachten niveau.

De studie- en informatievaardigheden (eveneens gemeten met de Eindtoets) zijn jaarlijks op niveau. De school geeft aan dat deze resultaten lager zijn dan die bij de andere leerstofonderdelen en zij heeft maatregelen getroffen om hierin verbetering te brengen. Omdat de school geen instrument heeft om de vorderingen van de sociaal-emotionele ontwikkeling objectief te meten kan de inspectie hierover geen uitspraak doen. De school oriënteert zich op dit moment ten aanzien van een dergelijk instrument.

Op dit moment is de inspectie landelijk nog niet in staat om een geobjectiveerd oordeel te geven over de indicator 'de leerlingen ontwikkelen zich naar verwachting'. Daarom waardeert zij deze indicator thans nog niet. De inspectie neemt momenteel alleen kennis van het aantal leerlingen met versnelde of vertraagde schoolloopbaan en van het aantal leerlingen dat verwezen is naar het speciaal basisonderwijs. Het percentage zittenblijvers (1,8 procent) ligt onder het landelijke gemiddelde van 2,4 procent. Ook het aantal verwijzingen naar het speciaal (basis)onderwijs ligt de afgelopen twee schooljaren onder het landelijk gemiddelde.

De school heeft onvoldoende gegevens van het voortgezet onderwijs om te bepalen of voldoende leerlingen naar verwachting functioneren in het vervolgonderwijs, maar op basis van de gedegen adviesprocedure beoordeelt de inspectie dit onderdeel, de leerlingen vervolgen met succes hun schoolloopbaan, als voldoende.

5 VERVOLG VAN HET TOEZICHT

De bevindingen in dit PKO leiden tot de volgende conclusie over het vervolg van het toezicht (toezichtarrangement):
Het volgende bezoek van de inspectie zal bestaan uit een jaarlijks onderzoek.
Dit onderzoek zal plaatsvinden in 2005.

BIJLAGE I

Overzicht waardering indicatoren

Bij elk kwaliteitsaspect (hoofdstuk 3) zijn indicatoren geformuleerd. Deze bijlage geeft een overzicht van die indicatoren met de waardering die de inspectie daaraan heeft toegekend.

In de waardering is tot uitdrukking gebracht in welke mate de indicatoren bijdragen aan de kwaliteit van het desbetreffende kwaliteitsaspect:

- 1 draagt niet of nauwelijks bij;
- 2 draagt onvoldoende bij;
- 3 draagt voldoende bij;
- 4 draagt in hoge mate bij.
- 5 Bij het domein 'Opbrengsten' is ook de categorie '5' (betekent 'niet te beoordelen') toegevoegd. In sommige gevallen kan de inspectie hier namelijk geen gefundeerd oordeel geven.

Bij elk kwaliteitsaspect is een beslisregel geformuleerd. Deze beslisregel geeft aan welke indicatoren ten minste in voldoende mate van toepassing moeten zijn voor een waardering 'voldoende' voor het kwaliteitsaspect. Dit vormt de onderbouwing van het kwaliteitsprofiel van de school, zoals dat is gepresenteerd in hoofdstuk 3.

Onder iedere tabel is een ruimte voor toelichting. De inspectie geeft hier een toelichting als zij afwijkt van de beslisregel.

Overzicht van De Hooiberg

Domein 'Zorg voor kwaliteit'

Kwaliteitsaspect: Kwaliteitszorg	1	2	3	4
De school bewaakt systematisch de kwaliteit van het onderwijs en neemt maatregelen om de kwaliteit te behouden en zo nodig te verbeteren.			●	
1.1 De school heeft inzicht in de eigen uitgangssituatie.		●		
1.2 De school heeft haar doelen geformuleerd.			●	
1.3 De school evalueert systematisch de kwaliteit van haar opbrengsten en van het onderwijs en leren.		●		
1.4 De school werkt gericht aan verbetering van de kwaliteit van haar onderwijs.			●	
1.5 De school legt verantwoording af aan belanghebbenden over de gerealiseerde onderwijskwaliteit.			●	
1.6 De zorg voor kwaliteit is systematisch.		●		
Beslisregel: Voor een waardering 'voldoende' dragen ten minste de volgende indicatoren 'voldoende' bij: indicator 1.4 en twee van de andere indicatoren.				

Toelichting:

Kwaliteitsaspect: Toetsing	1	2	3	4
De school waarborgt de kwaliteit van de toetsing.				●
2.1 De school waarborgt de kwaliteit van de toetsing aan het einde van het primair onderwijs.				●
2.2 De school waarborgt de kwaliteit van de toetsing gedurende de schoolloopbaan van leerlingen.				●
Beslisregel: Voor een waardering 'voldoende' dragen ten minste de volgende indicatoren 'voldoende' bij: één van de twee indicatoren.				

Toelichting:

Domein 'Onderwijs en leren'

Kwaliteitsaspect: Leerstofaanbod	1	2	3	4
Het leerstofaanbod stelt leerlingen in staat zich optimaal te ontwikkelen en voor te bereiden op het vervolgonderwijs.			●	
3.1 Het leerstofaanbod bereidt leerlingen voor op het vervolgonderwijs.			●	
3.2 De school voorziet in een breed aanbod gericht op de verwerving van kennis, inzicht, vaardigheden en houdingen.			●	
3.3 Het leerstofaanbod vertoont samenhang.			●	
3.4 Het leerstofaanbod is afgestemd op de onderwijsbehoeften van de leerlingen.			●	
Beslisregel: Voor een waardering 'voldoende' dragen ten minste de volgende indicatoren 'voldoende' bij: indicatoren 3.1 en 3.4.				

Toelichting:

Kwaliteitsaspect: Tijd	1	2	3	4
Leerlingen krijgen voldoende tijd om zich het leerstofaanbod eigen te maken.				●
4.1 De school programmeert voldoende onderwijstijd.				●
4.2 De leertijd is voor leerlingen voldoende om zich het leerstofaanbod eigen te maken.				●
4.3 De tijd voor onderwijs en leren is afgestemd op de onderwijsbehoeften van leerlingen.			●	
Beslisregel: Voor een waardering 'voldoende' dragen ten minste de volgende indicatoren 'voldoende' bij: indicatoren 4.1 en 4.2.				

Toelichting:

Kwaliteitsaspect: Onderwijsleerproces	1	2	3	4
De onderwijsleersituaties bieden leerlingen voldoende gelegenheid, uitdaging en ondersteuning voor het leren.			●	
5.1 De school zorgt voor een functionele en uitdagende leeromgeving.				●
5.2 De onderwijsactiviteiten zijn gestructureerd en doelmatig.			●	
5.3 Leraren zorgen voor voldoende ondersteuning en uitdaging van de leerlingen.			●	
5.4 Leraren begeleiden op een systematische en stimulerende wijze onderwijsleerprocessen.			●	
5.5 Leerlingen zijn actief gericht op leren.			●	
5.6 Leraren volgen de vorderingen en ontwikkeling van hun leerlingen.			●	
5.7 Leraren zorgen ervoor dat het onderwijsleerproces is afgestemd op de onderwijsbehoeften van de leerlingen.			●	
Beslisregel: Voor een waardering 'voldoende' dragen ten minste de volgende indicatoren 'voldoende' bij: indicatoren 5.2, 5.3, en 5.6 en één van de andere indicatoren.				

Toelichting:

Kwaliteitsaspect: Schoolklimaat	1	2	3	4
De school zorgt voor een veilig, ondersteunend en uitdagend schoolklimaat.				●
6.1 Personeelsleden en leerlingen gaan op een positieve manier met elkaar om.				●
6.2 De school zorgt voor een aangename, motiverende omgeving voor leerlingen.				●
6.3 De school zorgt voor een aangename, stimulerende werkomgeving voor personeelsleden.				●
6.4 De school stimuleert de betrokkenheid van ouders en verzorgers.				●
6.5 De school speelt een functionele rol binnen de lokale en regionale gemeenschap.				●
6.6 De school zorgt voor veiligheid.				●
Beslisregel: Voor een waardering 'voldoende' dragen ten minste de volgende indicatoren 'voldoende' bij: indicatoren 6.1, 6.2 en 6.6 en één van de andere indicatoren.				

Toelichting:

Kwaliteitsaspect: Zorg en begeleiding	1	2	3	4
De school begeleidt leerlingen systematisch tijdens hun schoolloopbaan en bij de keuze voor vervolgonderwijs en zorgt voor een systematische begeleiding van leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften.				●
7.1 De school kent gunstige voorwaarden voor de begeleiding van leerlingen.				●
7.2 De school begeleidt leerlingen systematisch tijdens hun schoolloopbaan.				●
7.3 De school kent gunstige voorwaarden voor de begeleiding van leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften.				●
7.4 De school zorgt voor begeleiding van leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften.				●
7.5 De school betreft ouders/verzorgers bij de zorg en begeleiding van de leerlingen.				●
Beslisregel: Voor een waardering 'voldoende' dragen ten minste de volgende indicatoren 'voldoende' bij: indicatoren 7.2, 7.3 en 7.4.				

Toelichting:

Domein 'Opbrengsten'

Kwaliteitsaspect: Opbrengsten	1	2	3	4	5
De prestaties van leerlingen liggen ten minste op het niveau dat op grond van hun kenmerken mag worden verwacht.			●		
8.1 De resultaten liggen ten minste op het niveau dat mag worden verwacht.			●		
8.2 De leerlingen beheersen aan het einde van de opleiding vaardigheden op een niveau dat mag worden verwacht.			●		
8.3 Leerlingen ontwikkelen zich naar verwachting.					●
8.4 Leerlingen vervolgen met succes hun schoolloopbaan.			●		
Beslisregel: Voor een waardering 'voldoende' dragen ten minste de volgende indicatoren 'voldoende' bij: indicatoren 8.1 en 8.3.					

Toelichting:

BIJLAGE II

Kwaliteitsaspect 1: Kwaliteitszorg

Toelichting: Scholen zijn primair zelf verantwoordelijk voor de kwaliteit van het gegeven onderwijs. In de Wet op het primair onderwijs wordt voorgeschreven dat scholen een kwaliteitszorgbeleid dienen te voeren. Dit beleid moet ook in het schoolplan beschreven zijn.

Kwaliteitszorg betreft activiteiten die erop gericht zijn de kwaliteit van het onderwijs te bepalen, te bewaken, te borgen en te verbeteren.

Elke school zal daartoe, rekening houdend met de kenmerken van de leerlingen en met de wensen van belanghebbenden uit de omgeving van de school, dienen aan te geven wat zij onder kwalitatief goed onderwijs verstaat. Ze zal die opvattingen dienen te vertalen in doelen en zal systematisch moeten nagaan of zij die doelen ook bereikt. Op basis daarvan zal zij zich doelen voor verdere verbetering moeten stellen, die worden opgenomen in een meerjarig schoolontwikkelingstraject. Ze zal vervolgens dienen na te gaan wat de effecten van die verbeteractiviteiten zijn en zal daarover dienen te communiceren met de betrokken geledingen. Het geheel kenmerkt zich door een cyclische aanpak.

Kwaliteitsaspect 2: Toetsing

Toelichting: Regelmatig nagaan of leerlingen de aangeboden leerstof beheersen en/of bepaalde leerdoelen bereikt hebben, is belangrijk. Bovendien kan uit de opbrengsten van het onderwijs worden afgeleid hoe een school haar functies vervult en haar doelstellingen bereikt. Derhalve gaat de inspectie na in hoeverre de school de kwaliteit van toetsinstrumenten en het juiste gebruik ervan garandeert.

Kwaliteitsaspect 3: Leerstofaanbod

Toelichting: Het leerstofaanbod, dat de kennis, vaardigheden en houdingen bepaalt die leerlingen door het onderwijs kunnen verwerven, dient leerlingen in staat te stellen zich optimaal te ontwikkelen en voor te bereiden op het vervolgonderwijs. Daarom behoort het te voldoen aan de kerndoelen en te voorzien in een breed aanbod van kennis, vaardigheden en houdingen. Bovendien dient het voldoende structuur en samenhang te vertonen en afgestemd te zijn op de onderwijsbehoeften van de leerlingen.

Kwaliteitsaspect 4: Tijd

Toelichting: Een noodzakelijke voorwaarde voor leren is dat leerlingen ook de tijd hebben om zich het leerstofaanbod eigen te maken. Een school behoort daarom voldoende onderwijstijd te programmeren en deze evenwichtig over de vakken te verdelen. Daarnaast dient de onderwijstijd efficiënt te worden ingezet en te worden afgestemd op de onderwijsbehoeften van leerlingen.

Kwaliteitsaspect 5: Onderwijsleerproces

Toelichting: De onderwijsleersituaties dienen leerlingen voldoende gelegenheid, uitdaging en ondersteuning te bieden voor het leren. Daartoe behoort er sprake te zijn van een functionele en uitdagende leeromgeving, waarbinnen gestructureerde en doelmatige onderwijsactiviteiten plaatsvinden. De leerlingen dienen zich ondersteund en uitgedaagd te voelen. Er behoort sprake te zijn van een systematische en stimulerende begeleiding van onderwijsleerprocessen en van leerlingen die actief zijn gericht op leren. Bovendien dienen leraren de vorderingen en ontwikkeling van leerlingen te volgen en het onderwijsleerproces af te stemmen op de onderwijsbehoeften van de leerlingen.

Kwaliteitsaspect 6: Schoolklimaat

Toelichting: De school hoort voor een veilig, ondersteunend en uitdagend schoolklimaat te zorgen. Dit dient tot uiting te komen in de positieve manier waarop personeelsleden en leerlingen met elkaar omgaan, in een aangename en motiverende omgeving voor leerlingen en leraren, in een goede betrokkenheid van ouders bij de school, in de functionele rol die de school speelt in de gemeenschap en in de zorg die er is voor veiligheid.

Kwaliteitsaspect 7: Zorg en begeleiding

Toelichting: De school behoort leerlingen systematisch te begeleiden tijdens hun schoolloopbaan en bij de keuze voor vervolgonderwijs. Daarnaast dient ze te zorgen voor een systematische begeleiding van leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften. Daartoe is het nodig dat de school gunstige voorwaarden kent voor de begeleiding van leerlingen, dat er duidelijke procedures zijn voor in-, door- en uitstroom en dat er functionele contacten zijn met scholen waar leerlingen vandaan komen of naartoe gaan. Leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften behoren tijdig te worden gesignaleerd en ook op planmatige wijze hulp te krijgen. De school behoort ouders in voldoende mate bij de begeleiding te betrekken.

Kwaliteitsaspect 8: Opbrengsten

Toelichting: Bij het kwaliteitsaspect opbrengsten wordt nagegaan of de prestaties van leerlingen ten minste het niveau hebben dat op grond van de kenmerken van de populatie leerlingen verwacht mag worden. Dit betreft zowel de leerresultaten aan het einde als gedurende de schoolperiode, alsook de beheersing van een aantal vaardigheden die voor maatschappelijk functioneren gewenst zijn. Daarnaast is er aandacht voor aantallen zittenblijvers en verwijzingen in relatie tot het totaal aantal leerlingen van de school. Ten slotte worden ook de adviezen voor het voortgezet onderwijs en het functioneren van de leerlingen in het voortgezet onderwijs hierbij betrokken.